

MIŁOŚĆ I SPRAWIEDLIWOŚĆ: DWA NAJWIĘKSZE PRZYKAZANIA

SOBOTA (PO POŁUDNIU) — 15 marca

STUDIUM BIEŻĄCEGO TYGODNIA: Mt 22,34-40; Za 7,9-12; Ps 82,1-8; Mi 6,8; Mt 23,23-30; Łk 10,25-37.

TEKST PAMIĘCIOWY: „Jeśli kto mówi: Miłuję Boga, a nienawidzi brata swego, kłamcą jest; albowiem kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi” (1 J 4,20).

Choć wiemy, że Bóg ostatecznie wszystko naprawi, to jednak dla nas, chrześcijan, ważne jest to, co robimy tu i teraz. Choć istnieje wiele przejawów niesprawiedliwości i zła, których Bóg nie usunie aż do końca (w związku z zasadami wielkiego boju), nie znaczy to, że Bóg nie może się nami posłużyć, by w miarę możliwości nieść ulgę ofiarom cierpienia i zła, z którymi się stykamy. Jako chrześcijanie mamy obowiązek pełnić tego rodzaju służbę.

Jak zauważyliśmy, miłość i sprawiedliwość idą ze sobą w parze — są nierozłączne. Bóg miłuje sprawiedliwość. Tak więc, jeśli miłujemy Boga, będziemy także miłować sprawiedliwość.

Podobnie, jeśli miłujemy Boga, będziemy miłować bliźnich. Częścią miłości bliźniego jest troska o jego dobro. Gdy inni ludzie cierpią z powodu niedostatku, ucisku i wszelkich form niesprawiedliwości, powinniśmy okazać im pomoc. Gdy nasi bliźni są uciskani, nie powinniśmy obojętnie odwracać od nich oczu. Musimy zadać sobie pytanie, co możemy zrobić, indywidualnie i jako Kościół, by rozprzeźnić Bożą miłość i sprawiedliwość, przedstawiając w ten sposób cierpiącej ludzkości doskonały charakter sprawiedliwości i miłości naszego Pana.

Zanim zaczniemy się zastanawiać, co możemy czynić indywidualnie i zbiorowo, by szerzyć Bożą miłość i sprawiedliwość w świecie, powinniśmy zwrócić uwagę na to, co Bóg nam przykazał.

Przeczytaj Mt 22,34-40. Jak Jezus odpowiedział na pytanie uczonego w prawie?

Według samego Jezusa „największe i pierwsze przykazanie” (Mt 22,38) jest następujące:

— „Będziesz miłował Pana, Boga swego, z całego serca swego i z całej duszy swojej, i z całej myśli swojej” (Mt 22,37).

Następnie Jezus dodaje:

— „A drugie podobne temu: Będziesz miłował bliźniego swego jak siebie samego” (Mt 22,39).

Jednak te przykazania to nie wszystko. Jezus uczy dalej:

— „Na tych dwóch przykazaniach opiera się cały zakon i prorocy” (Mt 22,40).
Te przykazania zostały zacytowane przez Jezusa ze *Starego Testamentu*.

Przeczytaj Mt 19,16-23. Jak odpowiedź Jezusa na pytania zadane przez bogatego młodzieńca wiąże się z odpowiedzią na pytanie zadane w 22. rozdziale Ewangelii Mateusza przez uczonego w prawie?

.....

Jaka scena biblijna została opisana w tych wersetach? Dlaczego Jezus w ten sposób odpowiedział na pytanie młodego człowieka? Czego uczy nas to spotkanie bez względu na naszą pozycję społeczną i nasz status materialny?

„Chrystus postawił tylko takie warunki, które miały pomóc młodemu dostojnikowi udoskonalić chrześcijański charakter. Były to słowa mądrości, choć mogły się wydawać surowe i rygorystyczne. W ich przyjęciu i posłuszeństwie wobec nich znajdowała się jedyna nadzieja zbawienia przywódcy. Jego wybitna pozycja oraz majątek wywierały subtelny wpływ na rozwój złych cech charakteru. Nadal pielęgnowane wyparłyby Boga z jego serca. Odejście od Boga osłabiałoby jego siły moralne i skuteczność, ponieważ pielęgnowanie spraw tego świata — bez względu na ich bez troski lub obojętny charakter — sprawia, że mogą one całkowicie nas pochłoniąć”²⁴.

Choć nie wszyscy zostaniemy wezwani, by sprzedać wszystko, co posiadamy, jak ów bogaty młodzieniec, co musisz porzucić, by nie doprowadziło cię to do wiecznej ruiny?

²⁴ Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 387.

Według Jezusa dwa największe przykazania to przykazanie miłowania Boga ponad wszystko i przykazanie miłowania bliźniego jak samego siebie. Wypełnianie tych przykazań obejmuje ponoszenie ofiar, które wyraźnie świadczą o miłowaniu innych, czyli o tym, co jest sensem naśladowania Jezusa.

Jeśli dwa najważniejsze przykazania to nakazy miłowania Boga i bliźnich, czym są dwa najgorsze grzechy?

Przeczytaj Ps 135,13-19. Co wersety te mówią o grzechu często piętnowanym w *Piśmie Świętym*?

.....

Stary Testament raz po raz podkreśla znaczenie miłowania Boga ponad wszystko (zob. Pwt 6,5). Wiąże się to ściśle z rażącym grzechem bałwochwalstwa, które jest przeciwieństwem miłowania Boga.

Przeczytaj Za 7,9-12. Co potępia Bóg według proroka Zachariasza? Jak to i grzech bałwochwalstwa wiąże się z dwoma najważniejszymi przykazaniami?

.....

.....

Bóg odnosi się z gniewem miłości nie tylko do bałwochwalstwa, ale także do krzywdzenia bliźnich, zarówno indywidualnie, jak i zbiorowo. Bóg wyraża gniew z powodu niesprawiedliwości, gdyż jest Bogiem miłości.

Dwa najgorsze grzechy akcentowane w *Starym Testamencie* to grzechy przeciwko dwóm najważniejszym przykazaniom — przykazaniu miłowania Boga i przykazaniu miłowania bliźniego. Dwa najgorsze grzechy to grzechy przeciwko miłości. Krótko mówiąc, nie jesteś w stanie zachowywać przykazań, jeśli nie miłujesz Boga i nie miłujesz bliźnich.

W 1 J 4,20-21 czytamy: „Jeśli kto mówi: Miłuję Boga, a nienawidzi brata swego, kłamcą jest; albowiem kto nie miłuje brata swego, którego widzi, nie może miłować Boga, którego nie widzi. A to przykazanie mamy od niego, aby ten, kto miłuje Boga, miłował i brata swego”.

Jak możesz wyjaśnić to, że miłowanie Boga nie może zostać oddzielone od miłowania bliźnich? Jak rozumiesz nierozzerwalne powiązanie między jednym i drugim?

.....

Pismo Święte uczy, że Bóg miłuje sprawiedliwość i nienawidzi zła (zob. np. Ps 33,5; Iz 61,8), a więc głęboko martwi się niesprawiedliwością, która wywołuje Jego słuszny gniew w obronie tych, którzy padają ofiarą niesprawiedliwości. Zarówno w *Starym Testamencie*, jak i w *Nowym Testamencie* Bóg wyraża silnie emocjonalną postawę na rzecz poniżanych i uciskanych, a także sprawiedliwy gniew przeciwko wszelkiemu rodzajowi wyzyskiwaczom i ciemieżcom.

Przeczytaj Ps 82,1-8. Jak psalm ten wyraża troskę Boga o sprawiedliwość w świecie? Co to może oznaczać dla nas?

.....

Jak zauważa wielu biblistów, psalm ten potępia zarówno ziemskich władców odpowiedzialnych za niesprawiedliwość w społeczeństwie, jak również nawiązuje do osądzenia przez Boga nadziemskich mocy (bogów) stojących za ziemskimi sędziami i władcami (co jest oczywistym nawiązaniem do sił demonicznych). Zwłaszcza do wszelkiego rodzaju przywódców kierowane jest pytanie:

— „Jak długo sędzić będziecie niesprawiedliwie i stawać po stronie bezbożnych?” (Ps 82,2).

Dalej Bóg mówi do nich:

— „Bierzcie w obronę biedaka i sierotę, ubogiemu i potrzebującemu wymierzajcie sprawiedliwość! Ratujcie biedaka i nędzarza, wyrwijcie go z ręki bezbożnych!” (Ps 82,3-4).

W tych wersetach i w wielu innych prorocy starotestamentowi wołają o sprawiedliwość. Nie jest to drugorzędna kwestia w *Piśmie Świętym*, ale zasadniczy element przesłania proroków w całym *Starym Testamencie*, a także ważna część nauczania Jezusa.

Nie jest tajemnicą, czego Bóg pragnie i wymaga od tych, którzy twierdzą, że Go miłują i są Mu posłuszni. Bardzo wyraźnie oświadczył w Mi 6,8 (i podobnych wersetach):

— „Oznajmiono ci, człowiecze, co jest dobre i czego Pan żąda od ciebie: tylko, abyś wypełniał prawo, okazywał miłość bratnią i w pokorze obcował ze swoim Bogiem”.

To wezwanie rozlega się echem w *Piśmie Świętym*. Jezus powiedział:

— „Po tym wszyscy poznają, żeście uczniami moimi, jeśli miłość wzajemną mieć będziecie” (J 13,35; por. 1 J 4,8-16).

Jakie byłyby nasze rodziny i zbory, gdybyśmy stosowali się do Mi 6,8 i świadomie praktykowali w słowach i czynach to, co Bóg nam nakazuje? Jak możesz pełniej stosować zasady wyrażone w tym wersecie, niezależnie od sytuacji, w jakiej się znajdujesz?

.....

Prorocy biblijni stale podkreślali Boże wezwanie do urzeczywistniania sprawiedliwości między ludźmi. Raz po raz *Pismo Święte* porusza kwestię niesprawiedliwości i ucisku. Wołanie o Boży sąd jest wołaniem do Boga o ustanowienie sprawiedliwości.

Prorok Izajasz nie przemilczał niesprawiedliwości dziejącej się w Izraelu w jego czasach. Jego słowa i wołanie o sprawiedliwość powinny wyraźnie rozbrzmiewać w naszych uszach także dzisiaj:

— „Uczcie się dobrze czynić, przestrzegajcie prawa, brońcie pokrzywdzonego, wymierzajcie sprawiedliwość sierocie, wstawiajcie się za wdowę!” (Iz 1,17).

Głosił on „biada tym, którzy ustanawiają niesprawiedliwe ustawy” (Iz 10,1) i pozbawiają „sprawiedliwości ubogich” (Iz 10,2). Ostrzegali ich:

— „A cóż uczynicie w dniu nawiedzenia i burzy, która z daleka nadejdzie? Do kogo będziecie się uciekali po pomoc i gdzie pozostawicie swoje bogactwo?” (Iz 10,3).

Prorok Jeremiasz głosi podobne przesłanie Boga:

— „Biada temu, który buduje swój dom na niesprawiedliwości, a górne komnaty na bezprawiu, swojemu bliźniemu każe za darmo pracować i nie daje mu jego zapłaty. (...). Twój ojciec przecież też jadł i pił, lecz stosował również prawo i sprawiedliwość i wtedy dobrze mu się powodziło. Sądził sprawę ubogiego i biednego, i wtedy było dobrze. Czy nie na tym polega to, że się mnie zna?” (Jr 22,13.15-16).

Przeczytaj Mt 23,23-30. Czego Jezus uczy w tych wersetach o tym, co jest najważniejsze? Co Jezus ma na myśli, mówiąc o tym, „co ważniejsze” (Mt 23,23)?

.....

Nie powinniśmy sądzić, że niesprawiedliwośćą przejmowali się tylko starotestamentowi prorocy. W nauczaniu Jezusa widzimy wyraźnie, że zabiegał On gorliwie o sprawiedliwe traktowanie bliźnich. Jezus otwarcie potępiał niesprawiedliwość:

— „Biada wam, uczeni w *Piśmie* i faryzeusze, obłudnicy, że dajecie dziesięcinę z mięty i z kopru, i z kminku, a zaniedbaliście tego, co ważniejsze w zakonie: sprawiedliwości, miłosierdzia i wierności; te rzeczy należało czynić, a tamtych nie zaniedbywać” (Mt 23,23).

W paralelnym wersecie z *Ewangelii Łukasza* Jezus mówi, że ludzie ci pomijali „prawo i miłość Boga” (Łk 11,42).

Co dzisiaj byłoby w twoim przypadku tym, co jest ważniejsze od dziesięciny z mięty, kopru i kminku?

.....

W *Ewangelii Łukasza* zaraz po tym, jak Jezus wymienia dwa najważniejsze przykazania dotyczące miłowania Boga i miłowania bliźniego, uczony w prawie, „chcąc się usprawiedliwić, rzekł do Jezusa:

— A kto jest bliźnim moim?” (Łk 10,29).

W odpowiedzi na to Jezus opowiedział przypowieść o dobrym Samarytanie, która dzisiaj wydaje się nam zupełnie zrozumiała, ale dla słuchaczy Jezusa musiała być wstrząsająca.

Przeczytaj przypowieść o dobrym Samarytanie w Łk 10,25-37. Co ten fragment ewangelii mówi nam w świetle wołania proroków o miłosierdzie i sprawiedliwość oraz w kontekście wszelkich rodzajów niesprawiedliwości, jakie różne grupy ludzi wyrządziły innym osobom w całej historii?

.....

Jezus nie tylko mówił o sprawiedliwości, ale przyszedł, by ją zaprowadzić. On jest i pozostanie spełnieniem proroczego wołania i tęsknoty za sprawiedliwością (zob. Łk 4,16-21 w świetle Iz 61,1-2). On jest pragnieniem narodów, w tym zwłaszcza tych uznających swoją potrzebę wyzwolenia.

W przeciwieństwie do swojego wroga, który przywłaszczył sobie władzę i usiłował odebrać tron Bogu, Jezus uniżył się i (pozostając nieskażonym przez grzech) utożsamiał się z tymi, którzy cierpią z powodu grzechu, niesprawiedliwości i ucisku. Pokonał swojego wroga, poświęcając siebie z miłości, aby przywrócić sprawiedliwość jako Ten, który jest sprawiedliwy i usprawiedliwia wszystkich, którzy wierzą w Niego. Czy możemy twierdzić, że żyjemy zgodnie z prawem, które Chrystus wywyższył przez swoją śmierć, jeśli nie troszczymy się o coś, co Chrystus nazywa tym, co ważniejsze w prawie?

W Ps 9,9-10 czytamy: „Sądzić będzie świat sprawiedliwie, bezstronnie osądzać ludy. Pan stanie się schronieniem uciśnionemu, schronieniem w czasie niedoli”. Ps 146,7-9 dodaje, iż Bóg „wymierza sprawiedliwość skrzywdzonym, daje chleb głodnym, Pan oswobadza więźniów. Pan otwiera oczy ślepych, Pan podnosi zgnębionych, Pan kocha sprawiedliwych. Pan strzeże przychodniów, sierotę i wdowę wspomaga, lecz drogę bezbożnych zatracą”.

Słowo Boże — najwyraźniej, jak to tylko jest możliwe — wskazuje nam, jak powinniśmy służyć potrzebującym i cierpiącym.

Czego możemy się nauczyć z życia i służby Jezusa o pomaganiu potrzebującym? Choć sami nie potrafimy czynić cudów, dlaczego zwykła pomoc wydaje się wielu cierpiącym ludziom prawdziwym cudem?

.....

DO DALSZEGO STUDIUM

„Szpieczy nie odważyli się odpowiedzieć Chrystusowi w obecności tłumu z obawy, aby nie wplątać się w jakieś trudności. Wiedzieli, że powiedział prawdę. Sami raczej pozwoliliby człowiekowi cierpieć, niż pogwałciliby tradycję. Uwolniliby natomiast zwierzę z powodu straty, jakiej doznałby jego właściciel, gdyby tego zaniedbali. W ten sposób większą pomoc okazaliby niememu zwierzęciu niż człowiekowi, który został uczyniony na obraz Boży. Oto przykład pokazujący, jak działają wszystkie fałszywe religie. Biorą one początek w ludzkiej chęci wywyższenia się ponad Boga, a w rezultacie degradują człowieka poniżej poziomu bydłęcia. Każda religia, która zwalcza suwerenność Boga, ograbia człowieka z chwały, którą otrzymał przy stworzeniu, a która ma być mu przywrócona w Chrystusie. Każda fałszywa religia naucza swych wyznawców, aby nie dbali o ludzkie potrzeby, cierpienia i prawa. Ewangelia natomiast wysoko ceni wartość ludzkości jako odkupionej przez krew Chrystusa i uczy tkliwego szacunku dla potrzeb i niedoli człowieka. Pan mówi: »Męża droższym uczynię nad szczerze złoto, a człowieka nad złoto z Ofir« (Iz 13,12 BG).

Gdy Jezus zwrócił się do faryzeuszy z pytaniem, co jest zgodne z prawem: Czynić w sabat dobro, czy zło, ratować życie czy zabić, odniósł się do ich złych zamiarów. Zasłepieni nienawiścią nastawali na Jego życie, podczas gdy On ratował życie i wielu ludziom dawał szczęście. Czyż lepiej było zabić w dzień sobotni, jak zamierzali, czy też pomagać uciśnionym, jak czynił Chrystus? Czy było słuszniejsze w dniu świętym nosić w sercu chęć mordy, czy okazywać ludziom miłość przejawiającą się w czynach łaski?²⁵

PYTANIA DO DYSKUSJI

1. Dlaczego prawdą jest to, że *każda fałszywa religia naucza swych wyznawców, aby nie dbali o ludzkie potrzeby?* Jak możemy zadbać o to, by uniknąć takiej obojętności, zarówno w naszym zborze, jak i poza nim?

2. Kto jest moim bliźnim? Kto jest twoim bliźnim? W jaki praktyczny sposób podążanie za Chrystusem czyni nas podobnymi do Samarytanina, który poświęcił czas i środki, by postąpić zgodnie z przykazaniem miłości bliźniego?

3. Skoro Chrystus miłuje sprawiedliwość i miłosierdzie, jak powinniśmy postępować w sprawach najważniejszych dla Niego? Jak możemy baczej zwracać uwagę na to, co według Jezusa *jest ważniejsze w prawie?*

4. Gdy myślimy i mówimy o sędzie, jak często podkreślamy, że według Jezusa najważniejszą podstawą wyroku będzie to, w jakim stopniu aktywnie miłowaliśmy bliźnich, w tym zwłaszcza uciśnionych i poniżanych? Zastanów się nad tym w świetle Mt 25,31-46.

²⁵ Ellen G. White, *Życie Jezusa*, wyd. 16, Warszawa 2018, s. 209-210. Przeczytaj także rozdział *Sobota*, w: tamże, s. 205-211.